

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 20/25

Luxemburg, 25 februarie 2025

Hotărârea Curții în cauzele conexe C-146/23 | Sąd Rejonowy w Białymstoku și C-374/23 | [Adoreikè]¹

Independența judecătorilor: Curtea de Justiție precizează cerințele dreptului Uniunii referitoare la stabilirea remunerației judecătorilor naționali

Consacrate prin lege, modalitățile de stabilire a remunerației trebuie să fie obiective, previzibile, stabile și transparente

O instanță poloneză și una lituaniană au adresat Curții de Justiție întrebări privind stabilirea remunerației judecătorilor. Curtea amintește că această remunerație, care constituie una dintre garanțiile independenței judecătorilor, trebuie să fie la înălțimea importanței funcțiilor pe care le exercită aceștia. Stabilirea ei trebuie să aibă un temei legal și să îndeplinească criteriile de obiectivitate, previzibilitate, stabilitate și transparență. Nivelul remunerației judecătorilor trebuie să fie suficient de ridicat, având în vedere contextul socioeconomic din statul membru în cauză, în special în raport cu salariul mediu. Orice derogare de la modul de stabilire a remunerației trebuie să fie justificată de un obiectiv de interes general. Aceste derogări, care nu trebuie să vizeze în mod specific judecătorii, trebuie să fie necesare, proporționale și temporare. Ele nu pot să pericliteze caracterul adecvat al remunerației judecătorilor în raport cu funcțiile pe care le exercită.

Curtea de Justiție este sesizată de o instanță poloneză și de una lituaniană care ridică problema compatibilității cu dreptul Uniunii² a dispozițiilor naționale referitoare la stabilirea remunerației judecătorilor.

În Polonia, o lege prevede că salariul de bază al judecătorilor este stabilit în mod obiectiv, pe baza salariului mediu comunicat de Oficiul Central de Statistică. Cu toate acestea, trei legi temporare au modificat această metodă de calcul, ceea ce a condus la o „înghețare” a revalorizării remunerației judecătorilor pentru anii 2021, 2022 și 2023. Această măsură derogatorie a fost justificată de constrângerile bugetare legate de pandemia de COVID-19 și de agresiunea Rusiei asupra Ucrainei.

Contestând această modificare, un judecător solicită o sumă corespunzătoare diferenței dintre salariul primit și cel care i-ar fi fost datorat dacă revalorizarea nu ar fi fost „înghețată”.

În Lituania, două judecătore au introdus o acțiune în răspundere împotriva acestui stat membru. Ele susțin că nivelul remunerației lor depinde în mod direct de voința politică a puterii executive și a celei legislative. În plus, ele denunță lipsa unui mecanism juridic care să permită stabilirea unei remunerații demne, adaptată responsabilităților judecătorilor și comparabilă cu salariile reprezentanților altor profesii juridice.

În hotărârea sa, Curtea amintește că **perceperea de către judecători a unei remunerații cu un nivel ce corespunde importanței funcțiilor pe care le exercită constituie o garanție inerentă independenței lor**. Prin urmare, la adoptarea modalităților de stabilire a ei, statele membre sunt ținute să respecte obligațiile care le revin în temeiul dreptului Uniunii³.

Astfel, **aceste modalități trebuie să aibă un temei legal**. Ele trebuie să fie obiective, previzibile, stabile și

transparente, astfel încât să excludă orice intervenție arbitrară a puterilor legislative și executive. Aceleași cerințe se aplică măsurilor derogatorii care conduc la reducerea remunerației judecătorilor sau la „înghețarea” revalorizării remunerației.

Nivelul remunerației judecătorilor trebuie să fie suficient de ridicat, ținând seama de contextul economic, social și financiar din statul membru în cauză, în special în raport cu salariul mediu. Această remunerație trebuie să fie proporțională cu importanța funcțiilor încredințate pentru a apăra judecătoria de orice presiune care le-ar putea influența deciziile și pentru a-i proteja împotriva riscului de corupție. Totuși, **independența judecătorilor nu împiedică stabilirea remunerației acestora sub media celorlalte profesii juridice.**

Derogările de la normele privind stabilirea remunerației judecătorilor trebuie să fie **justificate de un obiectiv de interes general**, precum eliminarea unui deficit public excesiv. În principiu, ele nu trebuie să vizeze în mod specific judecătoria. Ele trebuie să fie totodată necesare și strict proporționale în raport cu realizarea obiectivului urmărit. **În pofida aplicării acestor măsuri excepționale și temporare prin natura lor**, remunerația judecătorilor trebuie să rămână la un nivel adecvat față de importanța funcțiilor pe care le exercită.

În sfârșit, modul de stabilire a remunerației judecătorilor, precum și măsurile care derogă de la acesta trebuie să poată face obiectul unui **control jurisdicțional efectiv** în fața unei instanțe naționale.

Revine instanțelor naționale sarcina de a verifica dacă aceste cerințe au fost respectate în speță, astfel cum, în opinia Curții, pare să fie cazul, la prima vedere.

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Este de competența instanței naționale să soluționeze cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral și, dacă este cazul, rezumatul hotărârii](#) se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc [☎\(+352\) 4303 5536](tel:+35243035536)

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe [„Europe by Satellite”](#) [☎\(+32\) 2 2964106](tel:+3222964106)

Rămâneți conectați!

¹ Numele prezentei cauze este un nume fictiv. El nu corespunde numelui real al niciuneia dintre părțile la procedură.

² Articolul 2 și articolul 19 alineatul (1) al doilea paragraf TUE.

³ Articolul 19 TUE, care concretizează valoarea statului de drept afirmată la articolul 2 TUE, încredințează instanțelor naționale și Curții obligația de a garanta deplina aplicare a dreptului Uniunii în toate statele membre, precum și protecția jurisdicțională pe care acest drept o conferă justițiabililor. În acest scop, prezervarea independenței acestor organisme este primordială.